

vi heller ikke faaet saadanne smukke Meer, som vi havde i sin Tid om København, men som desværre nu ere demolerede. Jeg ved ikke, om den højtærede Krigsminister tillige udtryffeligt nævnte Kastelsvolden, men han kunde i sin Tankegang have jagt, at hvis vi ikke havde haft Befæstningen, vilde vi heller ikke have haft den smukke Smedelinie, eller hvad de smukke Spadsereveje derude hedde. Det fremgaar altsaa af den højtærede Krigsministers Betragtning, som jeg her har antydet, at saadanne Terrainer kunne ved at komme under militær Behandling faa en overordentlig stor civil Værd i Retning af Skønhed og Behagelighed for en By. Jeg synes ogsaa, at naar man ser f. Eks., hvad der er kommet ud af den Knold, den Forhøjning, som den højtærede Krigsminister har lagt ude ved Charlottenlund, maa man utvivlsomt sige, at Terrainet har vundet i landstabelig Skønhed, siden det er kommet i den højtærede Krigsministers Hænder. Tidligere var denne Strandmark, som ærede Medlemmer ville kende fra Finanslovene, i Form af et lille Forslag om at forhøje Indtægterne af Domænerne med nogle Hundrede Kr., et kedeligt fladt Stykke Land, som var temmelig sandet og temmelig øfkenagtigt; men ærede Medlemmer ville finde, at det nu er ligesom ved at vokse op til at blive et meget smukt Parti. Der er Parter, Forhøjninger, Gange ere lagte omkring, Plantninger, Kanaler, hvor man kan holde Svaner og Lystbaade — overhovedet maa man sige, at om end den højtærede Krigsminister har faaet dette Terrain derude ved Charlottenlund meget billigt — det var Statsjendom for øvrigt — har det ved at undergaa denne militære Proces faaet en betydelig forøget Værdi, baade Pengeværdi og æstetisk Værdi. Hvis det samme kan antages at have været Tilfældet med de øvrige Terrainer, hvori den højtærede Krigsminister har pløjet og gravet i de senere Aar, antager jeg ikke, det er for meget anslaaet, at hvis den højtærede Krigsminister f. Eks. har givet et Par Millioner for de Grunde, han har købt i de senere Aar — jeg nævner disse Tal uden at turde sige, om det var nøjagtigt — nærer jeg ikke Tvivl om, at de under hans landstabsmæssige, gartnerikyndige Behandling ville faa en meget betydelig forøget Værdi som Willagrunde osv. Jeg ind-

rømmer imidlertid, at den sidste Part af disse 50 Millioner er meget omtvistelig. Kastelsterrainet og Kristianshavns Vold er det muligt at komme til en tilnærmelsesvis Calcule over, fordi man omtrent kan sige, hvad de ere værd som københavnske Byggegrunde. Derimod erkender jeg, at det er vanskeliggere at sætte en bestemt Calcule op over de øvrige Grunde, som have været under militær Behandling i de senere Aar. Men et Tal skulde jeg sætte. Jeg var sikker paa, at de vare mindst 40 Millioner værd, og jeg gif ud fra, at over 60 Millioner vilde det næppe lykkes at faa ind i Statskassen ad den Vej; saa valgte jeg et passende Middeltal: 50 Millioner Kr. Det traf sig nu saa, at det faldt sammen med det ærede Medlem fra Røge (Hørups) Tal 50, og deraf har Folk ganske uretsfærdigt udledet, at her var Tale om noget behageligt, noget muntert. For mig er det ikke noget muntert; jeg er i saa Henseende enig med det ærede Medlem fra Røge, at dette er saa vist ikke nogen Sag at spøge med. Jeg er indaaft ikke enig med det ærede Medlem fra Røge, naar det drejer sig om, hvilken Ulykke man anser for størst, enten den provisoriske Finansbeskyttelse i det hele taget eller de enkelte Dele af den, blandt andet Fæstningen. Jeg er for mit Bedkommende tilbøjelig til at sætte det konstitutionelle Spørgsmaal øverst. Jeg siger, at vi fik nok Ende paa de Ulykker, der følge af Fæstningsbyggeriet, naar vi først fik en konstitutionel Ordning. Jeg holder derfor fremdeles paa, at det konstitutionelle Spørgsmaal overfor Regeringen, som vi nu om et Øjeblik komme til, naar vi skulle stemme om Finanslovens Overgang til Landstinget, staar øverst, men ellers maa jeg give det ærede Medlem fra Røge Ret i, at denne Sag bør vi i dette Ting ikke tage for Løjer. Hvis vi gjorde det, vilde det ikke blive vurderet og paaskønnet af Befolkningen. Jeg tror ogsaa med det ærede Medlem fra Røge, at blandt alle de Realiteter, som have Plads inden for den provisoriske Kamme, er der ingen, der har vundet mere Mishag i Befolkningen end den Raade, hvorpaa den højtærede Krigsminister har tilladt sig at tumle med Befæstningsvæsenet, specielt med København. — Jeg har nu hermed givet, saa vidt det overhovedet var muligt paa de Overslag, jeg havde, en Be-